

Књига, која је данас пред Вама није једна потпуно фактографска историја Цркве која је проистекла из Владимировог крштења у X вијеку. То нам никада није била намјера. Она неће садржавати биографије свих митрополита и епископа, податке о саборима и повељама. Она није паралелни покушај парирања величанственим историјама Руске православне цркве из пера митрополита Макарија, А. В. Карташова, Н. Таљберга и других, историјама које смо и сами користили приликом писања ове књиге. Њена сврха је да осветли токове, матице и потоке, далека зрачења и значења, увијек у дослуху са садашњицом (далеке или ближе) прошлости. Зато ће се у њој понекад понављати питања; понекад ћемо морати да се вратимо догађајима које смо претходно срели на путу. Понекад се путеви те Цркве и њене историје рачвају, да би се опет срели. Поред историје Цркве која је, некако, увијек историја *клира*, и то нарочито *епископална*, настојали смо да осветлимо и историју свакодневног живота, као и историју односа свакодневног и црквеног устројства. Свако од нас може да види да је естетика руских (и украјинских) цркава, чак и малих сеоских црквица, красотно друкчија од оне на коју смо *оком* навикли. Уколико сте се сусрели са руским епископатом, свештенством и вјерним народом, могли сте можда да запазите да постоји један специфичан однос према богослужењу, међусобној комуникацији, према стварности Цркве. Трудили смо се да редови који слиједе буду одговор и на те наше зачуђене погледе. Колико смо у томе успјели, рећи ће читалац на крају заједничког пута. Јер пут је увијек заједнички. Писац је читалац који ствара. Читалац сапутник без кога је пут бесмислен.

Из ПРЕДГОВОРА

Имајући на уму важност тематике, импозантан хронолошки и предметни обухват студије и научни квалитет текста, са пуним правом се може констатовати да монографија протојереја-ставрофора проф. др Дарка Р. Ђога *Русь. Руско-украјинско црквено питање (црквена историја, идентитет, теологија)*. Књига I: од почетака Руси до 1670. представља крупан догађај у српској богословској науци, посебно у српској црквеној историографији. Реч је о првој свеобухватној и систематској студији једног српског богослова посвећеној руској црквеној историји. После превода на српски језик *Пушјева руској бојословља* Георгија Флоровског појављује се књига која српском читаоцу открива нове путеве – путеве руске црквене историје. У њој се кроз историју трага за одговорима на идентитетска питања која су везана за савремене руско-украјинске односе. Отуда она не представља класично дело црквене историографије, она није класична историја Руске Цркве, попут оних које су писали Карташов или пре њега митрополит Макарије (Булгаков) или Голубински. Она прати токове, главне линије историјског развоја, непрестано маркирајући преломне тачке у којима су се ломили стари и стварали нови идентитети. Да би путеве руске црквене историје учинио пријемчивијим српском читаоцу аутор повремено зналачки прави паралеле са историјом Српске Цркве, умрежавајући две црквене историје. Са друге стране несумњиво је да ће књига бити занимљива и за руску и украјинску црквену и академску јавност. То је за њих поглед са стране, из другачијег угла. Ипак, не поглед потпуног странца. Њен писац је прокрстарио украјинску равницу, осетио дубину Предања у Кијево-печерској лаври, саживео се са драмом многих свештенослужитеља од Кијева до Львова, али и дубински упознао дух Москве и Санкт Петербурга. А све то је неопходно да би се схватила *Русь*.

Проф. др Владислав Пузовић

Дарко Ристов Ђого

РУСЬ

Руско-украјинско црквено питање [књига прва]

Дарко Ристов Ђого

РУСЬ

Руско-украјинско црквено питање

књига прва

Протојереј-ставрофор Дарко Ристов Ђого (Сарајево, 1983) свештеник је Српске Православне Цркве, ванредни професор на Православном богословском факултету Св. Василија Острошког у Фочи (Универзитет у Источном Сарајеву, Република Српска). Аутор двије књиге и више богословских научних радова. У домен његових интересовања и истраживања спадају питања из области систематског и библијског богословља, теологије историје и културе, српске и свеправославне историје Цркве, са посебним нагласком на истраживања дозивања различитих слојева Предања кроз вријеме. Аутор је низа богословских есеја „Између три Рима“ којима се нарочито оглашавао у вријеме украјинске црквене кризе. Чест гост „на Руси“. Ожењен супругом Јеленом, отац четворо дјеце: синова Евгенија (2009) и Василија (2020), кћерки Николине (2011) и Марије (2015).